

Pokyny pro užívání lisu na mezistěny.

Lis na odlévání mezistěny je složen ze dvou desek chlazených vodou. Negativní reliéf mezistěny je odlit z vakuovaného silikonového kaučuku, odolného teplotám od – 50 do +200°C. Chladiče jsou ze slepených Al desek spojených PVC hadičkou pro beztlakovou dopravu kapalin.

Chladicí vodu připojte na jedno ze dvou šroubení a na druhé hadici pro odtok vody. Na přívod vody doporučuji umístit těsnění se sítkem, k zamezení vniknutí nečistot do chladičů. **Odpad vody musí zůstat vždy volný, aby nemohlo dojít k natlakování chladicího systému a jeho poškození. Na popraskání chladičů způsobeným přetlakem v chladicím okruhu se záruka nevztahuje.**

Lis postavte na pevnou vodorovnou plochu tak matrice spodního chladiče byla ve vodorovné poloze. Při práci s lisem nepoužívejte kovové ani ostré nástroje. Nepoužívejte násilí! Silikonový kaučuk je odolný, ale ne nezničitelný. Při manipulaci s vrchní deskou udržujte bočnice navlhčené např. vodou a čisté, aby se hrany vrchní desky netřely o bočnice nasucho. Mohla by se utrhnout matrice na bočních hranách. Bočnice musí volně těsnit s vrchní deskou, aby vosk přes ně nevytékal. To lze upravit povolením nebo přitažením šroubů na bocích.

U lisů je na klavírový pant z vnitřní strany nalepen bílý pásek ze stejného silikonu, jako jsou matrice. I když je to kvalitní silikon, je v místě ohybu silně namáhán. Proto nenechávejte lis dlouho otevřený, namáhaný pásek může prasknout. Je třeba zajistit, aby se na pásek a v místě styku mezi spodní a vrchní maticí nelepil vosk. Ulpělý vosk se postupně nabaluje a může u pantu utrhnout matrice. Vosk je třeba pravidelně odstraňovat, případně použít separátor.

U lisů z ACC silikonu není třeba používat separátor. Pokud je, separátor potřeba použijte 1% roztok jaru s 1 % lihu ve vodě. Smíchejte 1litr vody, 10 ml jaru a 10 ml lihu. Separátor aplikujte kvalitním rozprašovačem. Je však dobré občas navlhčit boční mantinely, stačí vodou, aby strany víka lehčeji po nich klouzaly. Otvírání lisu je bez použití separátoru o něco obtížnější. Je dobré lis upnout ke stolu, aby se při otvírání nezvedal.

Postup odlévání: Vosk ohřejeme ve vhodné nádobě, nejlépe nerezové nebo dobře smaltované, asi na 85 - 95° C. Styčné plochy lisu s voskem nanese vhodným separátorem. Nalejeme dostatečné množství roztaveného vosku, to je podle velikosti lisu 0,4 až 0,6 litru, v souvislé vrstvě na spodní plochu lisu a pozvolna přiklopíme vrchní desku lisu, aby přebytečný vosk měl čas odtéct, a chvíli přidržíme. Nikdy nezavírejte lis, pokud začne vosk tuhnout a není dostatečně tekutý! Asi po 2 – 2,5 minutách, až vosk ztuhne, otevřeme lis, uvolníme výlisek a vyjmeme. Poté hned znovu nalejeme vosk. Teprve poté ořízneme předešlý výlisek na požadovaný rozměr. Po zahřátí lisu na provozní teplotu je potřeba začít chladit. Průtok vody regulujeme podle potřeby chlazení. **Je nutné průběžně čistit případně ulpívající vosk mezi maticemi v oblasti pantu a na bocích vrchní desky. Mohlo by dojít k odtržení matic u pantu nebo folie na bočnicích.**

Jak čistit včelí vosk je popsáno v článku Ing. Smělého ve včelařství č. 8 z roku 2013 nebo na www.vlastni-mezisteny.webnode.cz

Možné Závady: Při otvírání lisu je výlisek bledý a trhá se: Nedostatečné chlazení, nebo brzo otevřený lis. Jeli výlisek moc silný je velká mezera mezi maticemi nebo chladný vosk – zvýšit teplotu vosku. Jeli tenký, je vosk moc horký. Tvoří-li se na výlisku větší nebo drobné dírký je to většinou způsobeno bublinami vzduchu nebo vody na hladině vosku nebo pod voskem na spodní matici. Jsou to světlejší skvrny, které je třeba před zavřením lisu vhodným způsobem z plochy matrice „vyhnat“, ovšem nesmí to trvat moc dlouho, aby vosk příliš nevychladl. Drobné dírký pokud jich není mnoho a neúplně vylitý reliéf na vrchní straně mezistěny včelám nevadí.

Mezeru mezi maticemi lze vymezit tak že: Povolíme šroubky klavírového závěsu na vrchním chladiči (vrchní otvory na závěsu jsou větší), mezeru vymezíme tak, že mezi matrice vzadu u pantu položíme asi 2

cm široký pásek mikrotenu ze slabého mikrotenového sáčku po celé délce pantu, lis zavřeme a desky k sobě přitáhneme tak aby se vytvořila potřebná mezera, poté šrouby s citem dotáhneme.

Pokud se stane, že se někde matrice nebo silikonová folie na bocích odlepí, je ji možné přilepit po důkladném odmaštění acetonem nebo Lukopren odmašťovačem, silikonem Lukopren S 8280 nebo jakýmkoliv jiným neutrálním transparentním silikonem. Barevné silikony nemají dobrou pevnost. Pokud si na to netroufnete, tak je třeba lis poslat na opravu ke mně.

Ulpívající vosk na silikonových plochách je možné čistit parním vyvíječem, perchloretylenem, saponátem a horkou vodou za použití měkkého kartáče (hliníkové plochy, hadříkem). Nepoužívejte technický benzin nebo terpentýn, ani jiná rozpouštědla na bázi ropy! Poškozuji silikonový kaučuk. Po skončení práce lis vyčistěte a osušte.

Před uskladněním je dobré lis profouknout, aby v chladičích nezůstávala voda. Tam, kde je voda tvrdá se usazuje vodní kámen a kde je voda ještě agresivní, tak způsobuje korozi Al.

Lis skladujte v suchu a temnu (na světle roste v hadičkách řasa), pootevřený tak aby matrice neležely na sobě. Mohly by se tlakem na sebe deformovat. K tomu slouží dva otvory M 3 pro šrouby na předních rozích vrchního chladiče. Do připravených otvorů zašroubujte šroubky, které se opřou o bočnice a tak zůstane lis pootevřen. Nenechávejte lis dlouhodobě otevřený, může popraskat páska na pantu.

Pokud se Vám stane, že lis po nalití vosku nejde vůbec otevřít, ničím desky od sebe nepačte. Poškodíte matrice.

Volejte výrobce 607 282 639.

Odlévání mezistěn není tak jednoduché jak je vidět na internetových videích, hlavně u větších rozměrů lisů a nebudou zcela dokonalé, ale po získání potřebné praxe jsou naprosto perfektní a hlavně z vlastního čistého vosku.

stepan-mil@seznam.cz

www.lisynamezisteny.webnode.cz